Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы
Сарлы авыл җирлеге Советы
КАРАРЫ

Сарлы авылы №72-36 «13» ноябрь 2017 ел

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы
Сарлы авыл җирлеге муниципаль хезмәткәрләренең
этика һәм хезмәт тәртибе Кодексы турында

«Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы, «Коррупциягә каршы көрәш турында»2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законнар нигезендә

Сарлы авыл җирлеге Советы карар кабул итте:

1. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Сарлы авыл җирлеге муниципаль хезмәткәрләренең этика һәм хезмәт тәртибе Кодексын расларга.
2. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Сарлы авыл җирлеге Советы карарының үз көчен югалтуын таныргa:

- 23.06.2011 ел, №22 "Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Сарлы авыл җирлеге Советы муниципаль хезмәткәрләренең этика һәм хезмәттә үз-үзләрен тоту кодексы турында";
- 30.09.2015 ел, №8-2 «Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Сарлы авыл җирлеге муниципаль хезмәткәрләренең этика һәм хезмәт тәртибе Кодексына үзгәреш кертү турында».

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында түбәндәге веб-адрес буенча бастырып чыгарырга: http://pravo.tatarstan.ru һәм Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында Интернет "мәгълүмат-коммуникацион челтәрендә түбәндәге веб-адрес буенча» урнаштырырга: http://aznakaevo.tatar.ru.
4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны законлылык, хокук тәртибе, депутат этикасы һәм җирле үзидарә мәсьәләләре буенча даими комиссиягә йөкләргә.

Рәис М. Р. Шәрипов

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Сарлы авыл җирлеге Советының 2017 елның 13 ноябрендәге 72-36 номерлы карарына кушымта

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы
Сарлы авыл җирлеге муниципаль хезмәткәрләренең
этика һәм хезмәт тәртибе Кодексы

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Сарлы авыл җирлеге муниципаль хезмәткәрләренең этика һәм хезмәттә үз-үзләрен тоту кодексы (алга таба - Кодекс) Россия Федерациясе Конституциясе, «муниципаль хезмәт нигезләре турында» модель законы нигезләмәләре нигезендә эшләнде.
1.2. Кодекс һөнәри хезмәт этикасының гомуми принциплары һәм хезмәт тәртибенең төп кагыйдәләре җыелмасыннан гыйбарәт, алар белән муниципаль хезмәткәрләр билгән вазыйфаларына бәйсез рәвештә таянырга тиеш.
1.3. Муниципаль хезмәткә керүче Россия Федерациясе гражданы кодекс нигезләмәләре белән танышырга һәм үзенең хезмәт эшчәнлеген башкарганда, шул исәптән «Интернет»мәгълүмат-телекоммуникация челтәреннән файдаланып, аларны үтәргә тиеш.
1.4. Һәр муниципаль хезмәткәр Кодекс нигезләмәләрен үтәү өчен барлык кирәкле чараларны күрергә тиеш, ә Россия Федерациясенең һәр гражданы муниципаль хезмәткәрдән кодекс нигезләмәләре нигезендә аның белән мөнәсәбәтләрдә үз-үзен тотышын көтәргә хокуклы.
1.5. Кодексның максаты булып муниципаль хезмәткәрләрнең үзләренең һөнәри эшчәнлекләрен лаеклы башкару өчен хезмәт тәртибенең этик нормаларын һәм кагыйдәләрен билгели.
1.6. Кодекс муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазыйфаи бурычларын үтәвенең нәтиҗәлелеген күтәрүгә юнәлдерелгән.
1.7. Кодекс муниципаль хезмәт өлкәсендә тиешле әхлак, муниципаль хезмәткә иҗтимагый аңда ихтирамлы мөнәсәбәт формалаштыру өчен нигез булып тора, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең иҗтимагый аңы һәм әхлагы, аларның үз-үзләрен контрольдә тоту институты булып тора.
1.8. Муниципаль хезмәткәрләрнең Кодекс нигезләмәләрен белүе һәм үтәве аларның һөнәри эшчәнлеге һәм хезмәт тәртибе сыйфатын бәяләү критерийларының берсе булып тора.

II. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӘРЛӘРНЕҢ ХЕЗМӘТ ТӘРТИБЕНЕҢ ГОМУМИ ПРИНЦИПЛАРЫ ҺӘМ КАГЫЙДӘЛӘРЕ

2.1. Муниципаль хезмәткәрләр, дәүләт, җәмгыять һәм гражданнар алдында җаваплылыкларын аңлап, чакырылалар:
а) муниципаль органнарның нәтиҗәле эшен тәэмин итү максатларында вазыйфаи бурычларны намуслы һәм югары һөнәри дәрәҗәдә башкару;
гына).кеше һәм граждан хокукларын һәм ирекләрен тану, үтәү һәм яклау җирле үзидарә органнары эшчәнлегенең төп мәгънәсен һәм эчтәлеген билгеләүдән чыгып эш итәргә;
в) үз эшчәнлеген җирле үзидарәнең тиешле органы вәкаләтләре чикләрендә гамәлгә ашырырга;
г) нинди дә булса һөнәри яисә социаль төркемнәргә һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә, аерым гражданнарның, һөнәри яисә социаль төркемнәрнең һәм оешмаларның йогынтысыннан бәйсез булырга;

д) аларның вазыйфаи бурычларын намус белән үтәвенә комачаулый торган нинди дә булса шәхси, мөлкәти (финанс) һәм башка мәнфәгатьләр йогынтысына бәйле гамәлләрне төшереп калдырырга;
е) федераль законнарда билгеләнгән чикләүләрне һәм тыюларны үтәргә, муниципаль хезмәт узуга бәйле бурычларны үтәргә;
ж) сәяси партияләр һәм иҗтимагый берләшмәләр карарларының үзләренең хезмәт эшчәнлегенә йогынты ясау мөмкинлегеннән мәхрүм итә торган гаделлекне сакларга;
з) хезмәт, һөнәри этика нормаларын һәм эшлекле үз-үзеңне тоту кагыйдәләрен үтәргә;
и) гражданнар һәм вазыйфаи затлар белән эш иткәндә корректлык һәм игътибарлылык күрсәтергә;
к) Россия һәм башка дәүләтләр халыкларының гореф-гадәтләренә һәм традицияләренә түземлелек һәм хөрмәт күрсәтергә, төрле этник, социаль төркемнәрнең һәм конфессияләрнең мәдәни һәм башка үзенчәлекләрен исәпкә алырга, милләтара һәм конфессияара татулыкка ярдәм итәргә;
м) мәнфәгатьләр конфликты килеп чыгуга юл куймау һәм мәнфәгатьләр конфликтының килеп туган очракларын җайга салу буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны күрергә;
н) шәхси характердагы мәсьәләләрне хәл иткәндә җирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфаи затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданнар эшчәнлегенә йогынты ясау өчен хезмәт урыныннан файдаланмаска;
о) муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларына кермәсә, җирле үзидарә органы, аның җитәкчесе эшчәнлегенә карата гавами фикерләр әйтүдән, фикерләүдән һәм бәяләүдән тыелып калырга;
п) гавами чыгышлар ясау һәм хезмәт мәгълүматын бирү буенча җирле үзидарә органында билгеләнгән кагыйдәләрне үтәргә;
р) массакүләм мәгълүмат чаралары вәкилләренең дәүләт органы эше турында җәмгыятькә мәгълүмат бирү эшчәнлегенә хөрмәт белән карарга, шулай ук билгеләнгән тәртиптә гражданнарга һәм оешмаларга дөрес мәгълүмат алуда ярдәм күрсәтергә;
с) гавами чыгышларда, шул исәптән массакүләм мәгълүмат чараларында, Россия Федерациясе территориясендә товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр һәм граждан хокукларының башка күләмнәре бәясен чит ил валютасында (шартлы акча берәмлекләрендә) билгеләүдән тыелып калырга, - белешмәләрне төгәл тапшыру өчен кирәк булган йә Россия Федерациясе законнарында, Россия Федерациясенең халыкара шартнамәләрендә, эшлекле әйләнеш гореф-гадәтләрендә каралган очраклардан тыш, Россия Федерациясе резидентлары арасындагы алыш-бирешләр суммалары, Россия Федерациясе бюджет системасының барлык дәрәҗәләрендәге бюджет күрсәткечләре, муниципаль бурычлар күләмнәре;
т) үз җаваплылыгы өлкәсендәге ресурслар белән мөмкин кадәр нәтиҗәлерәк эш итүне тәэмин итүгә даими омтылырга.
2.2. Муниципаль хезмәткәрләр Россия Федерациясе Конституциясен, Татарстан Республикасы Конституциясен, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукый актларын үтәргә тиеш.
2.3. Муниципаль хезмәткәрләр үз эшчәнлекләрендә сәяси, икътисадый максатка ярашлылыктан чыгып йә башка сәбәпләр аркасында законнарны һәм башка норматив хокукый актларны бозуга юл куймаска тиеш.
2.4. Муниципаль хезмәткәрләр гамәлдәге нормалар һәм билгеләнгән таләпләр үтәлгәндә хезмәт мәгълүматын эшкәртә һәм тапшыра алалар.
2.5. Муниципаль хезмәткәрләр үзләре рөхсәтсез фаш иткән өчен җаваплы булган һәм (яисә) вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә аларга билгеле булган мәгълүматның иминлеген һәм конфиденциальлеген тәэмин итү буенча тиешле чаралар күрергә тиеш.
2.6. Башка муниципаль хезмәткәрләргә карата оештыру-урнаштыру вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмәткәрләр алар өчен профессиональлек, мактаулы абруй

үрнәге булырга, җирле үзидарә органында йә аның бүлекчәсендә нәтиҗәле эшләү өчен уңайлы мораль-психологик климат булдыруга ярдәм итәргә тиеш.
2.7. Башка муниципаль хезмәткәрләргә карата оештыру-боеру вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмәткәр, әгәр ул мондый гамәлләргә юл куймау яисә гамәл кылмау чараларын күрмәгән булса, үзенә буйсынган хезмәткәрләрнең этика принципларын һәм хезмәт тәртибе кагыйдәләрен боза торган гамәлләре яисә гамәл кылмаулары өчен Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы була.

III. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӘРНЕҢ КОРРУПЦИЯГӘ КАРШЫ ТОРУ СТАНДАРТЫ

3.1. Муниципаль хезмәткәрләр коррупция күренешләренә каршы торырга һәм аны профилактикалау буенча Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында, муниципаль хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә чаралар күрергә тиеш.
3.2. Муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәндә һәм вазыйфаи бурычларны үтәгәндә муниципаль хезмәткәр үзендә вазыйфаи бурычларны тиешенчә үтәүгә йогынты ясый яисә йогынты ясарга мөмкин булган шәхси кызыксыну булу яисә булу мөмкинлеге турында әйтергә тиеш.
3.3. Муниципаль хезмәткәр үзенең керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында Россия Федерациясе законнары нигезендә белешмәләр тапшырырга тиеш.
3.4. Муниципаль хезмәткәр яллаучы вәкиленә, Россия Федерациясе прокуратурасы органнарына яки башка дәүләт органнарына коррупциячел хокук бозулар кылуга этәрү максатларында нинди дә булса затларның аңа мөрәҗәгать итүенең барлык очраклары турында хәбәр итәргә тиеш.
Коррупциячел хокук бозулар кылуга омтылыш максатларында мөрәҗәгать итү фактлары турында хәбәр итү, әлеге фактлар буенча тикшерү үткәрелгән яки уздырылган очраклардан тыш, муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычы булып тора.
3.5. Муниципаль хезмәткәргә, вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә, физик һәм юридик затлардан (бүләкләр, акчалата бүләкләү, ссудалар, матди характердагы хезмәтләр, күңел ачулар, ял итү, транспорттан файдаланган өчен түләү һәм башка бүләкләүләр) түләү тыела. Беркетмә чараларына, хезмәт командировкаларына һәм башка рәсми чараларга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәр тарафыннан алынган бүләкләр, Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очраклардан тыш, Татарстан Республикасы милке дип таныла һәм муниципаль хезмәткәр тарафыннан муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән җирле үзидарә органына акт буенча тапшырыла.
3.6. Муниципаль хезмәткәр бурычлы:
а) башка түләүле эш башкарырга ниятләве турында яллаучы вәкиленә алдан хәбәр итәргә;
б) яллаучы вәкиленең язма рөхсәтен алырга:
- бары тик чит дәүләтләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары исәбеннән финанслана торган түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнүгә, әгәр башкасы каралмаган булса.
Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсе яисә Россия Федерациясе законнары белән;
а)- әгәр муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларына күрсәтелгән оешмалар һәм берләшмәләр белән үзара хезмәттәшлек керсә, чит дәүләтләрнең, халыкара оешмаларның, шулай ук сәяси партияләрнең, башка иҗтимагый берләшмәләрнең һәм дини берләшмәләрнең бүләкләрен, мактаулы һәм махсус исемнәрен (фәнни исемнәрдән тыш) кабул итүгә;

в) муниципаль хезмәткәргә караган кыйммәтле кәгазьләрне (оешмаларның устав (җыелма) капиталларындагы катнашу өлешләрен, пайларны) Россия Федерациясе законнары нигезендә ышанычлы идарәгә, әгәр аларга ия булу мәнфәгатьләр конфликтына китерергә мөмкин булса, тапшырырга;
г) матди-техник һәм башка тәэмин итү чараларыннан, башка дәүләт һәм муниципаль мөлкәттән бары тик вазыйфаи бурычларны үтәүгә бәйле рәвештә генә файдаланырга.
3.7. Башка муниципаль хезмәткәрләргә карата оештыру-урнаштыру вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмәткәрләр чакырып алынды:
а) үз кул астындагыларның мәнфәгатьләре конфликтын булдырмау һәм җайга салу чараларын күрергә;
б) кул астындагылар арасында коррупцияне кисәтү буенча чаралар күрергә;
в) муниципаль хезмәткәрләрне сәяси партияләр һәм иҗтимагый берләшмәләр эшчәнлегендә катнашырга мәҗбүр итү очракларына юл куймаска.
3.8. Башка муниципаль хезмәткәрләргә карата оештыру-оештыру вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмәткәрләр үзләренең шәхси тәртипләре белән намуслылык, гаделлек һәм гаделлек үрнәге күрсәтергә тиеш.
3.9. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче турыдан-туры буйсыну яисә контрольлек итү мөнәсәбәтләренә бәйле Муниципаль хезмәткәрләр арасында якын туганлык яисә Үзлекләр (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, абыйлар, апалар, шулай ук абыйлар, апалар, ата-аналар һәм ир белән хатынның балалары) булганда, аларның берсе муниципаль хезмәттән азат итү яисә муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына күчерү юлы белән муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфасын биләүдән баш тартырга тиеш.

IV. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӘРЛӘРНЕҢ ҺӨНӘРИ ХЕЗМӘТ ЭТИКАСЫНЫҢ ГОМУМИ КАГЫЙДӘЛӘРЕ

4.1. Муниципаль хезмәткәргә хезмәт тәртибендә кешенең, аның хокукларының һәм ирекләренең иң югары хәзинә булуы һәм һәр гражданның хосусый тормышының кагылгысызлыгына, шәхси һәм гаилә серенә, намусын, абруен, үзенең яхшы исемен яклауга хокукы булуы турындагы конституциячел нигезләмәләрдән чыгып эш итәргә кирәк.
4.2. Муниципаль хезмәткәр хезмәт тәртибендә:
а) дискриминацион характердагы теләсә нинди фикерләр һәм гамәлләр
б) тупаслык, кимсетүле тон, тәкәбберлек, алдан ук ялгыш фикерләр әйтү, хокуксыз, лаексыз гаепләүләр белдерү;
в) нормаль аралашуга комачаулаучы яисә хокукка каршы тәртип тудыручы янаулар, мыскыллаучы сүзләр яисә репликалар, гамәлләр;
г) гражданнар белән хезмәт киңәшмәләре, әңгәмәләр, бүтән хезмәт аралашуы вакытында тәмәке тарту.
4.3. Муниципаль хезмәткәрләр үзләренең хезмәт тәртибе белән коллективта бер-берсе белән эшлекле мөнәсәбәтләр һәм конструктив хезмәттәшлек урнаштыруга ярдәм итәргә тиеш.
Муниципаль хезмәткәрләр әдәпле, игелекле, корректлы, игътибарлы булырга һәм гражданнар һәм хезмәттәшләре белән аралашканда түземлелек күрсәтергә тиеш.
4.4. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларын үтәгәндә тышкы кыяфәте, хезмәт шартларына һәм хезмәт чарасының форматына карап, гражданнарның дәүләт органнарына ихтирамлы мөнәсәбәтенә ярдәм итәргә, рәсмилек, тыйнаклык, традициялелек, төгәллек белән аерылып торган гомум кабул ителгән эшлекле стильгә туры килергә тиеш.

V. КОНФЛИКТЛЫ СИТУАЦИЯЛӘР

5.1. Муниципаль хезмәткәр үз вазыйфаи бурычларын үтәгәндә конфликтлы хәлләр килеп чыгуга юл куймаска тиеш.

Муниципаль хезмәткәр үзен лаеклы тотарга, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары, үзенең вазыйфаи регламенты, шулай ук әлеге кодекс нормалары нигезендә кырыс эш итәргә тиеш.

5.2. Әгәр муниципаль хезмәткәр конфликтлы вәзгыятьтән кача алмаса, аңа конфликт проблемасын турыдан-туры җитәкче белән тикшерергә кирәк.

Әгәр турыдан-туры җитәкче проблеманы хәл итә алмаса яисә конфликтлы хәлгә үзе җәлеп ителсә, муниципаль хезмәткәргә бу хакта югарырак җитәкчегә хәбәр итәргә кирәк.

VI. КОДЕКС НИГЕЗЛӘМӘЛӘРЕН БОЗГАН ӨЧЕН ҖАВАПЛЫЛЫК

6.1. Муниципаль хезмәткәрләрнең әлеге Кодекс нигезләмәләрен бозуы «Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләренең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм җайга салу комиссияләре турында» Татарстан Республикасы Президентының 2010 елның 25 августындагы ПУ-569 номерлы Указы нигезендә төзелә торган муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын җайга салу буенча тиешле комиссия утырышында мораль хөкем ителергә тиеш. мәнфәгатьләр конфликты", ә федераль законнарда каралган очракларда, Кодекс нигезләмәләрен бозу муниципаль хезмәткәргә карата юридик җаваплылык чаралары куллануга китерә.

Муниципаль хезмәткәрләрнең Кодекс нигезләмәләрен үтәве аттестацияләр үткәргәндә, югарырак вазыйфаларга күрсәтү өчен кадрлар резервын формалаштырганда исәпкә алына.